

נושא סתמי

נושא סתמי במשפט הוא נושא שאיננו מפורש, כלומר זהותו של מבצע הפעולה במשפט אינה ידועה, או שנושא המשפט מתייחס לקבוצת אנשים באופן כללי, ולא לבן אדם מסוים באופן ספציפי. נושא כללי במשפט עשוי להופיע באחד משלושת הדגמים האלה:

1. פועל בגוף שלישי רבים (נסתרים) בכל הזמנים ללא ציון עושה הפעולה, לדוגמה:

נוי סתמי + נשוא נוי סתמי + נשוא
ביפן **אוכלים** דגים נאים. הוא **אוכלים** שהוא ירד מהארץ.

נוי סתמי+נשוא נוי סתמי+נשוא
אין **אישיון** בשעת הסעודה. **יכידו** שאתה פחדן.

2. פועל סביל שאחריו מילת יחס ללא ציון עושה הפעולה, לדוגמה:

נוי סתמי+נשוא
הוחלט **על** בניית קניון חדש בציר.

נוי סתמי +נשוא
בישיבת המועצה **סוכט** על התקציב.

3. מילים המביעות סתמיות, לדוגמה:

נושא סתמי נשוא
איש **הוא** סקר את הדלת.

נוי סתמי נשוא
איש **לא** הביע אהסיבה.

נושא סתמי נשוא
אזמוןי **פרץ** לחנות התכשיטים.

נושא סתמי נשוא
כולם **יודעים** את האמת.

שאלה: מה יכולה להיות מטרת הכותב בשימוש במבנה סתמי?

תשובה: הכותב משתמש במבנה סתמי כאשר אין חשיבות לעושה הפעולה, כשהוא רוצה להדגיש את הפעולה עצמה או את תוצאת הפעולה (ולא את עושה הפעולה), כאשר יש לו כוונה להסתיר את מבצע הפעולה או כאשר הוא מעוניין ליצור אשליה שמדובר באמת כללית.